

TÜRKİYE AKARYAKIT BAYİLERİ
PETROL ve GAZ ŞİRKETLERİ
İŞVEREN SENDİKASI

Küçükbakkalköy Mahallesi Serdar Sokak
Gökmenoğlu Plaza No: 2 Kat: 3 Daire: 6
Ataşehir/İstanbul

Tel: 0216 469 06 00
Faks: 0216 469 06 03-04

www.tabgis.org.tr

531 SIRA NO'LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞ KAPSAMINDA AKARYAKIT VE LPG PİYASALARINDA FATURA DÜZENLEME, TEMİNAT VE CEZA UYGULAMALARI HAKKINDA AÇIKLAMALAR

Bu bülten, 02/09/2021 Tarih ve 31586 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren VUK 531 Sayılı Tebliğ kapsamında sektörel uygulamalar hakkında bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, bülten içinde yer alan bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı oluşacak zararlardan sorumluluk kabul edilmemektedir.

Tebliğ Neden Hazırlanmıştır?

Bilindiği üzere, akaryakıt ve LPG piyasalarında kaçakçılık faaliyetlerinin engellenmesi doğrultusunda 30/04/2021 Tarihli Resmi Gazete'de **7318 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun** yayımlanarak 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nda bazı değişiklikler yapılmıştır.

Yapılan bu değişiklikler kapsamında, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından sektörde faaliyet gösteren lisans sahiplerinden alınacak teminata ilişkin usuller ile fatura süresine ilişkin düzenlemeler yapılmış ve bu Tebliğ ile yürürlüğe konulmuştur.

Söz konusu Tebliğ, 7318 sayılı Kanun ile 213 sayılı Kanunda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalar ve uygulamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla oluşturulmuştur.

Ayrıca, Tebliğ kapsamında akaryakıt ve LPG'ye yönelik faaliyetlerde kaçakçılık suçu ve cezalandırma usulü de belirlenmiş olup, bu cezalar ikinci sayfada yer alan haliyle düzenlenmiştir.

Akaryakıt ve LPG'ye Yönelik Faaliyetlerde Kaçakçılık Suçu ve Cezalandırma Usulü

(1) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesine 7318 sayılı Kanun ile eklenen (ç) fıkrasıyla, Bakanlıkça yetkilendirilmediği halde, ödeme kaydedici cihaz mührünü kaldıran, donanım veya yazılımını değiştiren veya yetkilendirilmiş olsun ya da olmasın ödeme kaydedici cihazın hafıza birimlerine, elektronik devre elemanlarına veya harici donanım veya yazılımlarla olan bağlantı sistemine ya da kayıt dışı satışın önlenmesi için kurulan elektronik kontrol ve denetim sistemleri veya ilgili diğer sistemlere fiziksel veya bilişim yoluyla müdahale ederek; gerçekleştirilen satışlara ait mali belge veya bilgilerin cihazda kayıt altına alınmasını engelleyen, cihazda kayıt altına alınan bilgileri değiştiren veya silen, ödeme kaydedici cihaz veya bağlantılı diğer donanım ve sistemler ya da kayıt dışı satışın önlenmesi için kurulan elektronik kontrol ve denetim sistemleri veya ilgili diğer sistemler tarafından Bakanlığa veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına elektronik ortamda iletilmesi gereken belge, bilgi veya verilerin iletilmesini önleyen veya bunların gerçeğe uygun olmayan şekilde iletilmesine sebebiyet verenlerin üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

(2) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (ç) fıkrasında yazılı suçların işlendiğinin inceleme sırasında tespiti halinde incelemenin tamamlanması beklenmeksizin, sair suretlerle öğrenilmesi halinde ise incelemeye başlanmaksızın Vergi Müfettişleri ve Vergi Müfettiş Yardımcıları tarafından bu tespitlere ilişkin rapor düzenlenecek ve rapor değerlendirme komisyonunun mütalaasıyla birlikte keyfiyet Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilecektir. Diğer taraftan, kamu davasının açılması için incelemenin tamamlanması şartı aranmayacaktır.

(3) Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan araştırma, inceleme, denetim gibi çalışmalarda 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (ç) fıkrasında yazılı suçların işlendiğinin tespiti halinde, bu duruma ilişkin bilgi ve belgeler ivedilikle Vergi Denetim Kurulu Başkanlığına bildirilecektir.

Fatura Düzenlenme Süresine İlişkin Uygulama Ne Zaman Yürürlüğe Girecektir?

Tebliğde faturanın kesilme süresine ilişkin yapılan düzenleme **01/01/2022** tarihinde yürürlüğe konulacaktır. Ancak, Tebliğin bunun dışında kalan diğer tüm maddeleri 02/09/2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Fatura Hangi Sürede Düzenlenmelidir?

İhrakiye teslimleri hariç olmak üzere, rafinerici, dağıtıcı, bayi, serbest kullanıcı gibi lisans sahipleri akaryakıt ve LPG'nin **teslimi anında** fatura düzenlenmelidirler.

Teslim anında faturanın düzenlenmesi kuralı lisans sahiplerinin birbirleri arasındaki teslimlerle birlikte, tankerlerle veya özel nakliye araçlarıyla taşınmak suretiyle akaryakıt ve LPG otogaz bayi veya istasyonu dışında müşterinin istediği mahalde (yürüttükleri faaliyetlerindeki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla fabrika, şantiye, nakliye filosu işletmeleri ve benzeri yerlerde) yapılan akaryakıt ve LPG teslimini de kapsamaktadır.

Bu düzenleme kapsamında, akaryakıt piyasasında bayilerin terminalden doğrudan müşterilerine yaptıkları dış satışlarda müşteriye teslim anında faturanın da kesilmiş olması zorunludur.

Alicının Kısmen veya Tamamen Alımdan Vazgeçmesi Halinde Ne Yapılmalıdır?

Alicının tamamen veya kısmen akaryakıt ve LPG alımından vazgeçmesi ya da söz konusu teslimlere ilişkin olarak düzenlenen faturada gösterilen miktardan daha az akaryakıt ve LPG teslim edilmesi halinde, bu durumun ortaya çıktığı anda;

- Alicının 213 sayılı Kanununun 232 nci maddesine göre fatura düzenleme zorunluluğu bulunanlar kapsamında olması halinde, alıcı tarafından satıcı adına fatura,
- Alicının 213 sayılı Kanun uyarınca belge düzenleme yükümlülüğü bulunanlar kapsamında olmaması halinde ise satıcı tarafından **213 sayılı Kanununun 234 üncü maddesinde** belirlenen asgari bilgileri içerecek şekilde gider pusulası düzenlenecektir.

Bu kapsamda düzenlenen belge üzerinde, işlemin mahiyetine ilişkin açıklama ile birlikte, ilgili faturanın tarih ve numarasına da yer verilecektir.

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu 234.

Md. Gider pusulası:

– Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle (1) defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin:

1. (Mülga: 22/7/1998-4369/82 md.)

2. (Mülga: 22/7/1998-4369/82 md.)

3. Vergiden muaf esnafa; yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia içinde tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf (1) tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir. Gider pusulası, işin

mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur. (Ek: 30/12/1980-2365/37 md.) Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.

(1) Bu maddelerde yeralan, "ikinci sınıf tüccarlarla", "kazançları götürü usulde tespit olunan tüccarlara", "götürü usulde vergiye tabi tüccar ve serbest meslek erbabı ile vergiden muaf esnaf" ibareleri, 22/7/1998 tarih ve 4369 sayılı Kanununun 81 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Fatura Düzenleme Süresine Aykırılık Halinde Uygulanacak Ceza Nedir?

Teslimin yapıldığı anda düzenlenme zorunluluğu getirilen fatura öngörülen süreden sonra düzenlenmesi durumunda, 213 sayılı Kanun bakımından hiç düzenlenmemiş sayılacak ve yine aynı Kanun çerçevesinde ilgili ceza hükümleri uygulanacaktır.

Söz konusu aykırılıklar 213 sayılı Kanununun 353. maddesinde düzenlenmiştir. İlgili maddenin 1. ve 2. fıkralarına göre 2021 yılı için uygulanan ceza tutarları aşağıdaki gibidir;

1) *Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu Kanununun 227 nci ve 231 inci maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine, her bir belge için 380 Türk lirasından aşağı olmamak üzere bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.*

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 190.000 Türk lirasını geçemez.

2) *(Değişik: 21/3/2018-7103/12 md.) Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin bu Kanununun 227 nci maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde, her bir belge için 380 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.*

Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için 12.000 (19.000) Türk lirasını, bir takvim yılı içinde ise 190.000 Türk lirasını geçemez.

Akaryakıt ve LPG Bayileri İçin Teminat Tutarları Nedir?

Petrol piyasasında dağıtıcı, madeni yağ veya bayilik (münhasıran ihrakiye bayiliği hariç) lisansı bulunanlar ile LPG piyasasındaki dağıtıcı veya LPG otogaz bayilik lisansı bulunanlar teminat uygulaması kapsamına alınmışlardır. Bayilerden alınacak teminatlar;

- Yeni işe başlayanlar (faaliyetine öteden bu yana devam etmekle birlikte, ilk kez teminat verilmesini gerektiren lisansa sahip olanlar dâhil), sahip oldukları lisans sayısına bakılmaksızın 2021 yılı için 1 milyon Türk lirası,
- Faaliyetlerine öteden bu yana devam edenler, sahip oldukları lisans sayısına bakılmaksızın, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde yer alan azami tutardan (2021 yılı için 100 milyon Türk lirası) fazla olmamak üzere, bir önceki hesap dönemine ilişkin olarak verilen yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi ile bildirilen yıllık brüt satışları toplamının %1'i oranında
- LPG Otogaz Bayilik Lisansı olanlar 2021 yılı için 500.000 Türk lirası teminat vereceklerdir.

Tebliğde brüt satış tanımı "Bakanlıkça yayımlanan muhasebe sistemi uygulama genel tebliğleri uyarınca tespit edilen tek düzen hesap planı ve mali tabloların açıklanmasına ilişkin usul ve esaslara uygun olarak düzenlenmiş gelir tablosundaki brüt satışları," şeklinde yapılmıştır.

İlk Teminat Ne Zaman Verilecektir?

Faaliyette olanlar için ilk teminat 31/5/2022 tarihine kadar verilecektir. İlk teminat tutarı ise, 2021 yılı hesap dönemine (zel hesap dönemine tabi olanlar açısından 2021 yılında kapanan döneme) ait brüt satışlarını dikkate alarak verilen yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi ile bildirilen yıllık brüt satış toplamının %1'i oranında olacaktır.

Teminat Tutarında İndirim Mümkmün müdür?

Teminat üzerinden, verileceği tarihin içinde bulunduğu yılda verilmesi gereken ve bir önceki yıla ait olan gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerine göre verilecek tutardan indirim yapılması mümkündür.

Ancak, Tebliğe göre bu indirimden yararlanılması için 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesindeki şartlara uyum aranacak olup, bu durumda uyumlu mükelleflerden beşte bir oranında teminat alınabilecektir.

Adi ortaklıklar, adi ve eshamlı komandit şirketler ile kollektif şirketler tarafından verilmesi gereken teminat, ortaklığın/şirketin brüt satışları dikkate alınarak hesaplanacaktır.

Teminat tutarındaki indirimin söz konusu mükellefler hakkında uygulanabilmesi için ortakların tamamının yine 193 sayılı Kanunun 121 inci maddesinde öngörülen şartları taşıması gerekmektedir

Örneğin; faaliyette olan ve 2021 yıllı brüt satışı 25.000.000 Türk Lirası olan bir bayinin 31/05/2022 tarihinde vereceği teminat 250.000 Türk Lirası olacaktır. Aynı bayinin 193 sayılı Kanunun 121 inci maddesinden yararlanması halinde vereceği teminat tutarı ise 50.000 Türk Lirası olacaktır.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu Mükerrer 121. Madde

Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi(1)(2) Mükerrer Madde 121 – (Mülga: 28/3/2007-5615/31 md.; Yeniden düzenleme: 23/2/2017- 6824/4 md.)

Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükelleflerinden (finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere), bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyanların yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirilir. Şu kadar ki hesaplanan indirim tutarı, her hâl ve takdirde 1 milyon Türk lirasından (1.500.000 TL) fazla olamaz. İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez. Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir. Söz konusu indirimden faydalanabilmek için;

1. (Değişik:5/12/2019-7194/18 md.) İndirim hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.) olması,

2. (1) numaralı bentte belirtilen süre içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat

bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),

3. (Değişik:5/12/2019-7194/18 md.) İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla, (1) numaralı bent kapsamındaki vergi beyannameleri üzerine tahakkuk eden vergilerin ödenmiş olması (Ödemenin, ilgili mevzuatı gereği istenilen bilgi ve belgelerin tam ve eksiksiz olarak ibraz edilmiş olması koşuluyla, vergi kanunları gereği doğan iade alacaklarından mahsuben yapılmış olması ve indirimden yararlanıldıktan sonra söz konusu iade alacağı tutarının mahsuben ödemesi talep edilen vergi borcu tutarının altına düşmesi hâlinde, eksik ödenmiş duruma gelen vergilerin mahsuben ödenmek istenilen tutarın %10'unu aşmaması kaydıyla, eksik ödenmiş vergiler dolayısıyla veya vergi kanunları gereğince, tecil edilecek belirlenen şartların gerçekleşmesine bağlı olarak terkin edilecek vergilerin, şartların sağlanamaması hâlinde kanunlarında belirlenen tecil süresinin sonunu takip eden onbeşinci günün bitimine kadar ödenmesi şartıyla, bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.), ayrıca, vergi aslı (vergi cezaları ile fer'i alacaklar dâhil) 1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması, şarttır.

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

(1) Bu madde başlığı "Ücretlilerde vergi indirimi:" iken, 23/2/2017 tarihli ve 6824 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde yeniden düzenlenmiştir.

(2) Bu maddede yer alan tutarlar aynen bırakılmış olup, daha sonra 29/12/2020 tarihli ve 31349 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan

Hazine ve Maliye Bakanlığının (Gelir İdaresi Başkanlığı) (Seri No: 313) Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2021 takvim yılında uygulamak üzere getirilen miktarlar metne parantez içinde siyah puntuyla işlenmiştir.

Bu madde kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının indirimden yararlanıldıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi hâlinde de uygulanır ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

(Değişik fıkra:5/12/2019-7194/18 md.) Bu maddede geçen vergi beyannameleri ibaresi, yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri, geçici vergi beyannameleri, muhtasar, muhtasar ve prim hizmet beyannameleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi beyannamelerini; vergi ibaresi, anılan Bakanlığa bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri ifade eder.

Birinci fıkrada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan tutarın %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan oranı ve tutarı iki katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, kanuni oran ve tutarına getirmeye; Maliye Bakanlığı, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. (1)

Teminat Ne Zaman ve Nereye Verilecektir?

Teminatlar, yeni işe başlayanlar tarafından (faaliyetine öteden bu yana devam etmekle birlikte, ilk kez teminat verilmesini gerektiren lisansa sahip olanlar dahil), teminat zorunluluğu getirilen lisanslara sahip oldukları tarihten itibaren bir ay içerisinde verilecektir.

Faaliyetlerine öteden bu yana devam edenler ise, her yıl, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen beşinci ayın sonuna kadar gelir veya kurumlar vergisi (bu vergilerden mükellefiyeti bulunmayanların KDV) yönünden bağlı buldukları vergi dairesine vereceklerdir.

Daha önce verilmiş bir teminat varsa ve yeni tutar öncekinden fazlaysa teminat verilmesi gereken sürede teminatın tamamlanması gerekmektedir.

Alınan Teminatın İadesi Nasıl Yapılacaktır?

Teminat, faaliyetin sona ermesi, teminat verilen lisansların yenilenmemesi, sonlandırılması veya iptal edilmesi durumunda, vergi borcunun bulunmaması koşuluyla mükellefin talebi üzerine iade edilecektir.

Kendisinden teminat alınanların, teminatın alındığı tarihten sonra tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen vergi borcu tutarının, alınan teminat tutarının %10'unu aşması halinde, teminat paraya çevrilerek 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mükelleflerin vergi borçlarına mahsup edilir. Mükelleflere tebliğ edilecek bir yazı ile bu suretle eksilen teminatın, 30 gün içinde tamamlanması istenir.

Tebliğe göre, yeni işe başlayanlardan alınan teminat daha sonraki dönemlerde alınması gereken teminattan fazla olması durumunda 5 yıl süreyle iade edilmeyecektir.

Neler Teminat Olarak Verilebilir?

Tebliğde teminat; 6183 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1), (2), (3) ve (5) numaralı bentlerinde sayılan;

- Para,
- Bankalar tarafından verilen teminat mektupları,
- Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeleri
- Gayrimenkuller

olarak tanımlanmış olup, bunlardan biri veya birden fazlası verilebilecektir.

Gayrimenkullerin teminat olarak kabul edilebilmesi için, bunlar üzerinde herhangi bir takyidatın bulunmaması ve müşterek veya iştirak halinde mülkiyete konu olmaması şartı aranmaktadır.

Gayrimenkul değerlemesinin de 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılacağı belirtilmiştir.

Bayilerin Verecekleri Teminat Süresi Ne Olacaktır?

Banka teminat mektupları, bankalar tarafından **kesin ve süresiz** olarak düzenlenecek ve ilgili bankanın teyidini müteakip kabul edilecektir.

Teminat mektubu örneği aşağıdaki gibidir;

EK 1: 5015 ile 5307 SAYILI KANUNLAR KAPSAMINDA 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNUNUN MÜKERRER 257 NCİ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (8) NUMARALI BENDİNE İLİŞKİN KESİN VE SÜRESİZ TEMİNAT MEKTUBU ÖRNEĞİ

KESİN VE SÜRESİZ

.../.../20..

..... **VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜNE**

5015 sayılı Kanun ve/veya 5307 sayılı Kanun kapsamında, adresinde faaliyette bulunan lisansına/lisanslarına sahip firmasının, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinin vermiş olduğu yetkiye istinaden, doğacak vergi borçlarına karşılık gelmek üzere talep edilen teminatı oluşturan, bu teminat mektubu ile TL (..... Türk Lirası) ödeme konusunda, Bankamız borçlu ile birlikte müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu sıfatıyla kefil ve sorumlu olduğunu, tarafınızdan Bankamıza yazılı olarak bildirildiği takdirde, Bankamızca veya mükellefçe hiçbir yasal yola gidilmeksizin protesto çekilmesine, hüküm alınmasına gerek kalmaksızın, yukarıda belirtilen meblağı ilk yazılı isteminiz üzerine, hemen ve geciktirilmeksizin, kayıtsız ve şartsız vergi dairenize veya vergi daireniz emrine nakden ve tamamen, istem anından ödeme anına kadar geçecek günler için gecikme zammı ile birlikte ödeyeceğimizi ve hakkımızda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanmasını Bankamızın imza yetkilisi ve sorumlusu sıfatıyla ve banka nam ve hesabına yüklediğimizi kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

Tarih ve İki Yetkilinin İmzası

..... **Bankası A.Ş.**

..... **Şubesi**

NOT: Banka adına imza koyan yetkililerin adı, soyadı ve unvanlarının banka kaşesi altında okunaklı olarak yer alması zorunludur.

Teminat Verilmediği Takdirde Uygulanacak Ceza Nedir?

Süresinde hiç teminat vermeyen, eksik teminat veren ya da daha önce verdikleri teminatları tamamlamaları gereken süre içinde tamamlamayanlar adına, 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince, özel usulsüzlük cezası kesilecektir. Bu ceza tutarı 2021 yılı için 2.500 Türk Lirası olarak belirlenmiştir.

Bahse konu cezanın uygulamasında, yeni işe başlayan ve işe başladığı hesap dönemi kapanmadığı için brüt satışları net olarak belli olmayanlar için, 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan tutarın 10 katı tutarında (25.000 TL) ceza kesileceği öngörülmüştür.

Ayrıca teminat yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere ilişkin bilgiler, ilgili vergi dairesi tarafından gerekli işlemlerin yapılması için EPDK'ya bir yazı ile bildirilecektir.

Teminat verme yükümlülüklerinin sonradan yerine getirilmesi halinde de bu durum ayrıca EPDK'ya bildirilecektir.

DİKKAT!

EPDK tarafından, 08/06/2021 tarihinde Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimler İle Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılmış olup, lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlardan, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendine göre istenilen teminatı vermeyenlerin ilgili piyasa faaliyeti teminat verilinceye kadar durdurulacaktır.

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu Mükerrer 355. Madde

Mükerrer Madde 355 – (Ek: 30/12/1980-2365/80 md; Değişik: 22/7/1998-4369/13 md.)

Bu Kanunun 86,148,149,150,256 ve 257 nci maddelerinde yer alan zorunluluklar ile mükerrer 257 nci maddesi ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayan (Kamu idare ve müesseselerinde bilgi verme görevini yerine getirmeyen yöneticiler dahil);⁽³⁾

1. Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 1.000 **(2.500 TL)** Türk Lirası,
2. İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 500 **(1.300 TL)** Türk Lirası,

3. Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında 250 **(650 TL)** Türk Lirası,

Özel usulsüzlük cezası kesilir. **(Ek cümle: 21/3/2018-7103/13 md.)** Bu Kanunun 107/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlardan, bu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alanlara 1.000 **(1.500)** Türk lirası, (2) numaralı bendinde yer alanlara 500 **(760)** Türk lirası, (3) numaralı bendinde yer alanlara 250 **(390)** Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir. **(Ek cümle:29/4/2021-7318/3 md.)** Mükerrer 257 nci maddenin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlara, (1) numaralı bentte yer alan tutarın 10 katından az ve 1 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere, bir önceki hesap dönemine ait brüt satışlar toplamının binde 3'ü tutarında özel usulsüzlük cezası kesilir.

- (1) *Bu madde başlığı "d) Bilgi vermekten çekinenler ile 257 nci madde hükmüne uymayanlar için:" iken 22/7/1998 tarih ve 4369 Sayılı Kanun ile "Bilgi vermekten çekinenler ile 256,257 ve mükerrer 257 nci madde hükmüne uymayanlar için ceza" şeklinde, bu madde başlığı daha sonra 15/7/2016 tarihli ve 6728 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*
- (2) *15/7/2016 tarihli ve 6728 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "mükerrer 257 nci madde uyarınca getirilen zorunluluklara" ibaresi "mükerrer 257 nci maddesi ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara" şeklinde değiştirilmiştir.*
- (3) *Bu maddede yer alan miktarlar, 29/12/2020 tarihli ve 31349 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hazine ve Maliye Bakanlığının (Gelir İdaresi Başkanlığı) 522 Sıra No.'lu Tebliği ile 1/1/2021 tarihinden geçerli olmak üzere tespit edilen miktarlar metne parantez içinde siyah punto ile işlenmiştir. Daha önce yapılan değişiklikler için bu Kanunun sonundaki "ÇEŞİTLİ MEVZUAT İLE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER CETVELİ" ne bakınız.*
- (4) *Bu maddenin "Bilgi vermekten çekinenler ile 256, 257, mükerrer 257 nci madde ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi hükmüne uymayanlar için ceza:" olan başlığı 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.*

Bu hükmün uygulanması için, bilgi ve ibraz ödevinin yerine getirilmesiyle ilgili olarak yapılacak tebliğlerde bilginin verilmesi için tayin olunan sürede cevap verilmemesi, eksik veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya defter ve belge ibrazı için tayin olunan süre ile defter ve belgelerin süresinde ibraz edilmemesi durumunda haklarında Kanunun ceza hükümlerinin uygulanması cihetine gidileceğinin ilgililere yazılı olarak bildirilmesi şarttır. **(Ek cümle: 16/6/2009-5904/22 md.)** Ancak, bu ödevlerin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığınca yapılan düzenleyici idari işlemlerle duyurulması halinde, ilgililere ayrıca yazılı olarak bildirilme şartı aranmaz.⁽¹⁾

Özel usulsüzlük cezası kesilmesine rağmen mecburiyetleri yerine getirmeyenlere yeniden süre verilerek bu mecburiyetleri yerine getirmeleri tebliğ olunur. Verilen sürede bu mecburiyetlerin yerine getirilmemesi halinde yukarıda yazılı özel usulsüzlük cezaları bir kat artırılarak uygulanır.

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/10 md.) Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayan mükelleflerden her birine, her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın % 5'i nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu şekilde ceza kesilen mükellefler hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. **(Ek cümle: 23/7/2010-6009/12 md.)** Ancak, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 770.000 TL **(1.900.000)**'yi geçemez.

(Ek fıkra: 3/7/2005-5398/23 md.) Elektronik ortamda beyanname verilmesi mecburiyetine uyulmaması halinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, beyannamenin kanuni süresinin sonundan başlayarak elektronik ortamda 30 gün içinde verilmesi halinde 1/10 oranında, bu sürenin dolmasını takip eden 30 gün içinde verilmesi halinde ise 1/5 oranında uygulanır.⁽²⁾

(Ek fıkra: 16/6/2009-5904/22 md.) (Ek cümle:15/7/2016-6728/21 md.) Elektronik ortamda bildirim veya form verilmesi mecburiyetine uyulmaması hâlinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, bildirim veya formların belirlenen sürelerin sonundan başlayarak elektronik ortamda 3 gün içinde verilmesi halinde 1/10 oranında uygulanır. Elektronik ortamda verilme zorunluluğu getirilen bildirim veya formlara ilişkin olarak süresinden sonra düzeltme amacıyla verilen bildirim ve formların, belirlenen sürelerin sonundan itibaren 10 gün içinde verilmesi halinde özel usulsüzlük cezası kesilmez, takip eden 15 gün içinde verilmesi halinde ise kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası 1/5 oranında uygulanır.⁽¹⁾⁽²⁾

(Ek fıkra: 16/6/2009-5904/22 md.) Elektronik ortamda beyanname ile bildirim ve form verme mecburiyetine uymayanlara bu maddeye göre ceza kesilmesi halinde, 352 nci maddenin birinci derece usulsüzlüklerle ilgili (1) numaralı bendi ile ikinci derece usulsüzlüklerle ilgili (7) numaralı bendi uyarınca ayrıca ceza kesilmez.⁽¹⁾

(Ek fıkra: 18/5/2017-7020/8 md.) Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi uyarınca verilmesi gereken beyanname ile ilgili olarak bu maddeye veya 352 nci maddeye göre ceza kesilmesini gerektiren fiillerin, aynı zamanda 5510 sayılı Kanun uyarınca idari para cezası kesilmesini gerektirmesi durumunda aynı fiillerden dolayı bu madde ve 352 nci madde uyarınca ayrıca ceza kesilmez.

Teminat Artışı Nasıl Belirlenmektedir?

Teminat tutarlarının belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak azami hadler, teminatın verileceği yıla ilişkin olarak söz konusu hadlerin 213 sayılı Kanunun mükerrer 414 üncü maddesi kapsamında yapılan artırım sonrası tutarları ile dikkate alınacaktır.

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu Mükerrer 414. Madde

Mükerrer Madde 414 – (Ek: 4/12/1985-3239/35 md.; Değişik: 22/7/1998-4369/19 md.)

Bu Kanunun; 104, mükerrer 115, 177, 352 (Kanuna bağlı cetvel), 353 ve 356 ncı maddelerinde yer alan maktu had ve miktarlar 1/1/1998 tarihi itibarıyla geçerli olan had ve tutarlarına, 232 nci maddesinde yer alan 1.000.000 lira, 15.000.000 liraya, 252 nci maddesinde yer alan yüz kuruş, 100.000 liraya, 313 üncü maddesinin son fıkrasında yer alan 500.000 lira, 50.000.000 liraya, 343 üncü maddesinde yer alan 100 ve 2.500 liralara sırasıyla, 500.000 ve 1.000.000 liralara yükseltilmiştir.

(1) Bu madde başlığı “Mükelleflerin izahat talebinde bulunabilecekleri:” iken, 23/7/2010 tarihli ve 6009 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Maliye Bakanlığı; bu Kanunun 26,35 ve 366 ncı maddelerinde yer alan tahakku fişi ile vergi ve ceza ihbarnamelerinin şekli ve ihtiva edeceği bilgilerde değişiklik yapmaya ve bunları vergi dairesi adına tanzim edecek olanları belirlemeye yetkilidir.

(Değişik: 22/7/1998-4369/19 md.) Bu Kanunda yer alan maktu hadler ile asgari ve azami miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve miktarların yüzde beşini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu suretle tespit edilen had ve miktarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye, nispi hadleri ise iki katına kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye veya tekrar kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir. ⁽¹⁾